

Internationaal is dichtbij

IN GESPREK MET WENDY KEMPER, BEN VAN ESSEN EN GEERT HOOGEBOOM

De internationale dimensie van de LVKK heeft met het netwerk dat de laatste jaren is opgezet een belangrijke boost gekregen. Als medeoprichter van ERCA (European Rural Community Alliance), waar 14 Europese landen deel van uitmaken, leverde de LVKK een belangrijke bijdrage aan het opzetten van het tweejaarlijks Europees PlattelandsParlement. De editie 2017 werd door de LVKK in Venhorst georganiseerd. | **Petra Versluis**

Ook is de vereniging vaker betrokken bij Europese projecten zoals het project Welcoming Spaces. Hierin kijken universiteiten in zes landen wat de meerwaarde kan zijn van arbeidsmigranten in krimpgebieden. De LVKK brengt met een aantal voorbeelden praktijkervaring in. Op initiatief van de LVKK startte in 2015 het Samenwerkingsverband Burgerkracht Europa (SBE). Tel daar de Europese

Dorpsvernieuwingsprijs bij op en de deelname aan het internationale netwerk Volonteuropes dat zich sterk maakt voor vrijwilligerswerk, actief burgerschap en sociale rechtvaardigheid in Europa en daarbuiten, et voilà zie hier de caleidoscoop aan internationale inspanningen.

Grenzen open

Vanuit het SBE organiseert de LVKK jaarlijks een grensover-

schrijdende activiteit. Zo vond in 2019 in Kleve het symposium 'Dorp zoekt trekker' plaats, gericht op de rol van jongeren in hun dorp of wijk en begin dit jaar het digitale symposium 'Wat eten we morgen?', waar gediscussieerd werd over de invulling van de Green Deal. 'Doordat we het nu digitaal hebben kunnen doen, hebben we de grenzen internationaal nog verder open kunnen gooien', constateert Ben van Essen, namens de LVKK bestuurslid van ERCA tevreden. 'De HAN is hierbij een fijne partner, zowel inhoudelijk als faciliterend.' Wendy Kemper, programmamanager Krachtige Kernen, HAN: 'Wij willen ons onderzoek en onze leerkringen graag verbinden aan de praktijk, daarin hebben we in de LVKK een hele goede partner gevonden – omgekeerd is de binding van de LVKK met jonge mensen, studenten uit het MBO en HBO, weer vruchtbaar.' Geert Hoogeboom, sinds 2010 secretaris van de LVKK, vertelt dat de LVKK tien jaar geleden betrokken raakte bij een groot onderzoek binnen de EU in zes landen naar de gevolgen van krimp. Het slotcongres vond plaats in Amsterdam. 'Je kunt binnen Nederland al veel kennis delen, maar je kunt het ook nog wat breder trekken. Ook in het buitenland gebeurt er veel waarmee we ons kunnen voeden. Mensen denken vaak in landsgrenzen. Maar internatio-

HAN Centre of Expertise Krachtige Kernen

De leefbaarheid van gemeenten met kleine kernen staat steeds meer onder druk. Dit vraagt om een andere manier van organiseren: vanuit de burger en zijn kracht. Het HAN Centre of Expertise Krachtige Kernen (CoE KK) draagt bij aan een vitale samenleving en een kwalitatief goed leefklimaat in deze kernen. Dat doet het expertisecentrum door innovatieve oplossingen aan te dragen. Krachtige Kernen is verbonden aan de Zorgalliantie, een netwerk van organisaties in wonen/welzijn/zorg. In Krachtige Leerkringen werken burgers, professionals en studenten samen.

Het Samenwerkingsverband Burgerkracht Europa

Het SBE is een netwerk van organisaties die zich richten op initiatieven van bewoners om hun dorp of wijk leefbaar te houden (bewonersinitiatieven) en daarbij ook letterlijk over de grens kijken. Het SBE wil de positie van bewonersorganisaties in Nederland en Europa versterken, onder meer door grensoverschrijdende ontmoetingen te organiseren. Naast de LVKK en HAN Centre of Expertise Krachtige Kernen maken hiervan deel uit: Stichting Learn for Life, Vereniging Humanitas, Forte Welzijn en Iris Haarland Health Coaching.

naal is dichtbij. Het is de moeite waard om daar veel mee te doen, want het levert ook veel op. Onze contacten groeien omdat we bij bijeenkomsten zijn en daar vertellen, uitwisselen en delen.'

Natuurlijk zijn er verschillen tussen landen. En dat kan juist positief zijn, vindt Wendy Kemper. 'Door die verschillen te zien en te benoemen, kun je met elkaar ook keuzes maken: waar wil je op inzetten – en lerend van anderen – hoe wil je dat doen en hoe kun je dat het beste in de praktijk brengen?'

Voorloper

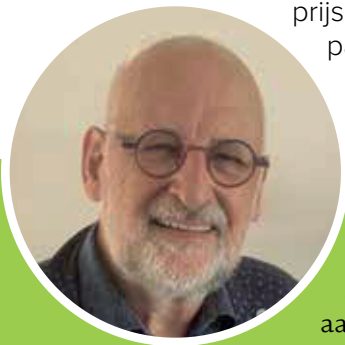
Geert Hoogeboom: 'In Nederland is er in het algemeen een goed contact tussen overheid en bewonersorganisaties en burgerinitiatieven. Bij andere landen ligt dat vaak anders. Zo zie je bij de Europese Dorpsvernieuwingsprijs dat initiatieven vaak van bovenaf komen en van daaruit gereguleerd worden. Bij onze kandidaten voor de prijs ziet heel Europa dat wij het van onderop doen. Wij zijn daarin

een voorloper. Mensen willen daar graag van leren. Dat is ook een ervaring die we opdeden bij Volonteuropa. Vertegenwoordigers van organisaties uit Spanje en Italië hadden geen vertrouwen in hun overheden en wilden het zelf doen. Maar dat is een leerproces. Ze hadden belangstelling voor de wijze waarop wij het deden. Wij konden ze daar echt bij helpen. En zo leren wij ook weer van anderen. Letland is daar een mooi voorbeeld van', vertelt Ben van Essen die een workshop volgde, georganiseerd door dorpsbewoners uit Letland. 'Als een dorp daar zelf een zorginitiatief wil opzetten, krijgt men geld van de overheid. Ik dacht: verdikkie, dat is het right for challenge dat wij aan het opzetten zijn. Daar kunnen wij dus van leren.' Geert Hoogeboom vult aan dat wij op onze beurt ook aan andere landen kennis overdragen. 'Enige jaren geleden maakte de LVKK op uitnodiging van het ministerie van EZ deel uit van het Nederlandse paviljoen op de Grüne Woche – de grote jaarlijkse beurs voor voeding, landbouw en tuinbouw – in Berlijn. Daar hebben we aan

de bezoekers laten zien hoe we burgerinitiatieven in Nederland gestalte geven. Ook hebben we workshops verzorgd over het opzetten van lokale dorpsorganisaties en regionale en landelijke koepelorganisaties.'

Evenwichtige verdeling

Steeds meer worden zaken die het platteland betreffen, in Brussel bepaald. Daarbij gaat het beschikbare geld voor een groot deel naar landbouw. Daarom is de stem van de LVKK – die onder meer in het Europees PlattelandsParlement in Venhorst pleitte voor een betere verdeling van deze gelden - belangrijk. De grote maatschappelijke opgaves, zoals de energietransitie, klimaatopgave en eerlijke economische verhoudingen binnen de EU zullen ons de komende jaren bezighouden. In het verlengde daarvan ziet Ben van Essen voor de LVKK en alle internationale zusterorganisaties, de uitdaging om de verhouding tussen overheid, markt en bewoners evenwichtiger te maken met meer ruimte voor bewoners om initiatieven te nemen. Wendy Kemper: 'Mensen voelen steeds meer dat ze het samen moeten doen, in samenspel met elkaar en organisaties en overheden.' Geert Hoogeboom: 'Het klinkt misschien als iets heel groots. Tegelijkertijd is het klein. Het begint bij inwoners die zeggen: daar gaan wij voor staan. Onze uitdaging is om dat steeds meer en beter te delen met elkaar.'

Ben van Essen, woont en werkt in grensprovincie Limburg: 'Door op een goede manier ervaringen uit te wisselen, leren we van elkaar. De vraagstukken aan onze kant van de grens, bestaan ook aan de andere kant. De verschillen tussen landen –

Europabreed gezien – zitten niet zozeer in de opgaves en vraagstukken, maar meer in de bestuurlijke context. Onlangs sloot ik digitaal aan bij het PlattelandsParlement in Schotland. De spirit van een dorp dat te maken had met leegstand die er door covid niet beter op was geworden, was strijdvaardig. De oplossingen die men inzette, kunnen veel dorpen – ook hier – inspireren.'